

HỘI THẢO VỀ HỢP TÁC QUỐC TẾ TẠI ĐẠI HỌC TÂY NGUYÊN

PTS. Chế Đình Lý

Ban KHCN & HTQT – ĐHQG TP. HCM

Ngày 8 và 9 tháng 1 năm 1999, Hội thảo “Đánh giá và biện pháp nâng cao hiệu quả công tác hợp tác quốc tế Đại học quốc gia Tp Hồ Chí Minh” đã được tổ chức tại trường Đại học Tây Nguyên, Thành phố Buôn ma Thuột. Đại diện lãnh đạo, cán bộ phụ trách quan hệ quốc tế các Trường, Viện thành viên của ĐHQG-HCM, lãnh đạo và đông đảo cán bộ trường Đại học Tây Nguyên đã tham dự hội thảo.

Mục tiêu của hội thảo là tổng kết đánh giá các chương trình hợp tác quốc tế đang thực hiện, đúc kết các bài học, vạch ra các định hướng công tác quan hệ quốc tế trong thời gian tới và đề xuất các biện pháp cụ thể nhằm tăng cường hiệu quả trong công tác hợp tác quốc tế.

Tham gia hội thảo có báo cáo đánh giá các hoạt động hợp tác quốc tế 1996-1998 do Ban Khoa học Công nghệ và Quan hệ Quốc tế ĐHQG-HCM xây dựng, 15 báo cáo tham luận của các trường thành viên ĐHQG-HCM, ĐHQG Hà Nội, Đại học Đà Lạt, Cần Thơ và Tây Nguyên, 5 báo cáo minh họa của các dự án điển hình.

Theo báo cáo của Ban Khoa học Công nghệ Và Quan hệ Quốc tế, khi thực hiện qui chế do Thủ Tướng ký, ĐHQG-HCM được một số mặt tự chủ trong công tác quan hệ quốc tế. Việc giao quyền với tư cách cơ quan ngang Bộ, một đầu mối trực tiếp làm thủ tục trong quan hệ đối ngoại cho Đại học Quốc gia Tp Hồ chí Minh đã giúp cho công tác đoàn ra, đoàn vào trở nên **nhanh chóng và tiết kiệm về thời gian lẫn chi phí**.

Thời gian qua, Đại Học Quốc Gia Tp. HCM đã làm hồ sơ cho **1.339** lượt cán bộ đi công tác nước ngoài và **1.049** lượt người vào và tạo điều kiện thuận lợi cho các trường thành viên phát huy tốt hoạt động quốc tế của mình. Đại Học Quốc Gia đã kết hợp tốt với các bộ phận an ninh trung ương và thành phố để đảm bảo công tác xuất nhập cảnh được giải quyết nhanh chóng và đúng qui định nhà nước.

Bên cạnh đó, Đại học Quốc gia Tp Hồ chí Minh là một đơn vị đào tạo đa ngành, đa lĩnh vực, lại được xây dựng từ các trường thành viên **đã có những mối quan hệ quốc tế từ trước khi có ĐHQG-HCM**. Giao quyền chủ động quan hệ cho các trường thành viên, Đại học Quốc gia Tp Hồ chí Minh chỉ chủ trì những chương trình

hợp tác liên ngành, liên trường, giao tiếp quốc tế và làm đầu mối cho các hoạt động chung, làm các thủ tục hành chính cần thiết cho các hoạt động quan hệ quốc tế.

Ngoài ra, công tác quan hệ quốc tế trong các đơn vị thành viên phát triển không đồng đều, phụ thuộc khá nhiều vào năng lực quản lý, xử lý của đội ngũ cán bộ từng đơn vị.

PGS Trần Chí Đáo, *Giám đốc ĐHQG-HCM* đã có bài phát biểu chỉ đạo hội thảo và những điểm cần lưu ý trong công tác quan hệ quốc tế: thu thập thông tin cập nhật về giáo dục đại học của thế giới, học hỏi phương pháp giảng dạy đại học hiện đại, vấn đề liên thông bằng cấp giữa ĐHQG-HCM và các Đại học, tăng cường giao lưu sinh viên và giáo viên với các nước, xây dựng chiến lược quan hệ với từng nhóm nước với những mục tiêu cụ thể. PGS Đáo cũng nhấn mạnh vấn đề xây dựng khả năng ngoại ngữ và đội ngũ cán bộ trong quan hệ quốc tế.

Trong thời gian hội thảo, các đại biểu đã được nghe các phát biểu của 9 trường và 2 viện thuộc ĐHQG-HCM, cũng như của trường ĐH Tây Nguyên, xen kẽ với các báo cáo minh họa của một số đề án hợp tác quốc tế cụ thể, đã và đang được thực hiện. Hội thảo cũng được nghe phát biểu của đại diện A25 cung cấp một số tình hình cụ thể về an ninh và nhấn mạnh sự cần thiết phối hợp với ĐHQG-HCM trong mảng công tác quan hệ quốc tế.

Trong phần tổng kết, **GS. Nguyễn Ngọc Giao**, *Phó Giám Đốc ĐHQG TP.HCM* đã nêu ra những việc mà công tác quan hệ quốc tế đã đóng góp vào sự phát triển của ĐHQG-HCM.

Về **công tác đào tạo**, quan hệ quốc tế trong ĐHQG-HCM đã triển khai nhiều chương trình hợp tác như:

- * Chương trình SDH do đối tác chủ trì: Fulbright - Vietnam, CFVG (trường Kinh Tế), EMMC (trường Kỹ Thuật), SAV (trường Kỹ Thuật + Kinh Tế)
- * Chương trình cập nhật kiến thức (ĐH/SDH): về kỹ thuật cao (PTN), vẽ Toán, (trường ĐH KH Tự Nhiên), GIS (trường Kỹ Thuật), tiếng Anh (XHNV, SP).
- * Phát triển chương trình đào tạo mới, tiếp cận thế giới (trường ĐH Kinh Tế)
- * Chương trình bán du học / đào tạo từ xa: với Úc (trường Kỹ Thuật), về Ngôn ngữ và Văn minh Anh (trường Sư Phạm, KHXX & NV), với Pháp (trường Sư Phạm), chương trình SIDA-SAREC (trường Nông Lâm), v.v...
- * Đào tạo nhân lực (cử cán bộ du học) trong các đề án hợp tác cụ thể: trường XH-NV với Viện Harvard Yenching, Viện Môi trường - Tài nguyên và Trung tâm Tin học ĐHKHTN với Thụy Sĩ, trường Nông Lâm với ĐH Laval, Sherbrooke (Canada), v.v...

- * Trao đổi CBGD và sinh viên: trường KHTN, Luật, Nông Lâm, XHNV (sinh viên đại học và cao học học tiếng Việt & văn hóa VN).
- * Đào tạo nghề: trường SPKT
- * Hợp tác đào tạo sau đại học (đồng hướng dẫn luận án)
- * Tham gia vào Mạng lưới các Trường Đại học Đông Nam Á (AUN), trao đổi cán bộ chuyên môn và cán bộ quản lý.

Về nghiên cứu khoa học: Hợp tác trong nghiên cứu khoa học là một trong các loại hình có triển vọng nhiều trong tương lai. Điển hình trong loại hình này là trường Đại học Nông lâm với gần 30 đề tài hợp tác nghiên cứu do tổ chức IDRC, SAREC, IFS, ACIAR, IRRI, GTZ, IPGRI, SEAMEO tài trợ; Chương trình nghiên cứu cải tạo nhà ổ chuột dọc sông và kinh rạch ở Tp Hồ chí Minh HCM của trường ĐH Kiến Trúc; Chương trình “Phát triển kinh tế Nông Nghiệp ở Đồng Bằng Sông Cửu Long”, Nghiên cứu cứu kinh tế Việt Nam . . . của trường ĐH Kinh Tế, Nghiên cứu giảm nghèo do Canada tài trợ, hợp tác với ĐH Toulouse, tài trợ nghiên cứu về Uc học của Đại học KHXH&NV, Nghiên cứu về Cộng Đồng Khmer của Viện Nghiên Cứu Giáo dục Phía Nam.

Các đối tác cho việc giúp đỡ Việt nam trong những lĩnh vực quản lý (Chương trình Thụy Sĩ AIT-Việt Nam về phát triển quản lý, SAV), lĩnh vực môi trường (Dự án Thụy Sĩ ở Viện Môi Trường và Tài Nguyên), hệ thống canh tác, tạo công ăn việc làm ở nông thôn (rất nhiều dự án ở trường Đại học Nông lâm).

3. **Về trang thiết bị, sách vở:** Công tác quan hệ quốc tế đã đem lại nhiều nguồn lực hỗ trợ đào tạo và nghiên cứu khoa học cho ĐHQG-HCM . điển hình là “ Trung tâm đào tạo nghề và giáo viên dạy nghề Việt-Đức” của trường Đại học Sư Phạm Kỹ Thuật, Dự án SAV (hợp tác với Thụy Sĩ-AIT) ở trường Đại học Kỹ Thuật, Thư viện cao học ở trường KH Tự nhiên, các phòng thí nghiệm do Thụy Sĩ tài trợ ở Viện Môi trường Tài Nguyên... Ngoài ra, mỗi chương trình hợp tác đều ít nhiều có trang bị sách vở tài liệu, chẳng hạn như hệ thống thông tin (trường ĐHKH Tự Nhiên), đặc biệt Hội đồng Anh tặng sách cho Thư viện Cao học, cho trường ĐH KHXH & NV,...

Hội thảo khoa học: về Toán (với CIMPA), về Phương pháp luận dạy học (Sư Phạm - Grenoble), về Hóa, về các vấn đề nông nghiệp (với SIDA-SAREC, với Hungary), về Nho giáo (với Viện Harvard Yenching), về Quản trị - Điều hành (với Quỹ Hans Seidel, ĐH Georgetown), về Luật (với ĐH San Francisco), v.v...

Về tài trợ cán bộ, sinh viên:

Nhiều đơn vị nước ngoài tài trợ học bổng tại chỗ cho sinh viên trong ĐHQG-HCM như các chương trình AUPELF-UREF, Sanwa Bank, Quỹ SUMITOMO, Quỹ Hiệp hội Học bổng Việt Nhật (JVSS), Hongkong Bank, Korea Foundation, Lãnh sự quán Úc... Việc tài trợ học bổng cũng diễn ra ở nhiều kiểu liên hệ: quan hệ trực tiếp với trường thành viên, quan hệ từ Đại học Quốc gia Tp Hồ chí Minh, và kể cả quan hệ từ các tổ chức khác ngoài Đại học Quốc gia Tp Hồ chí Minh .

Nhìn chung, ĐHQG-HCM có quan hệ với nhiều đối tác đa dạng. Mỹ, Canada; Châu Âu (Hà Lan, Đức, Áo, Thụy Sĩ, Bỉ, Thụy Điển); Khối Pháp ngữ (có Châu Phi); Úc; Đông Á: Nhật, Hàn Quốc, Trung Quốc (tài trợ Khoa Đông Phương, đào tạo Văn hóa Việt Nam) ASEAN (AIT, AUN,...); Châu Phi và Mỹ Latinh (với Nông Lâm trong đào tạo cán bộ) thông qua Thụy Điển là các đối tác truyền thống và mức độ hợp tác với từng nước có khác nhau.

Đánh giá những mặt mạnh - yếu của công tác quan hệ quốc tế thời gian qua, GS Nguyễn Ngọc Giao nêu ra các mặt mạnh là:

* Các đơn vị thành viên của ĐHQG-HCM đã ý thức được sự cần thiết và nỗ lực tăng cường công tác hợp tác quốc tế,

Lãnh đạo các cấp quan tâm, ủng hộ. Bằng thực tiễn trong những năm qua đã hình thành đội ngũ làm công tác HTQT,

* Hình thức hợp tác đa dạng, đối tác cũng đa dạng, không chỉ hợp tác với các trường đại học mà còn với các tổ chức khác (đoàn Luật sư Paris, Công ty ELF,...),

* Trong quan hệ quốc tế , đã phối hợp tốt với các cơ quan an ninh.

Về mặt yếu, trong quan hệ quốc tế, nhiều đơn vị vẫn còn thiếu chủ động, và trong nhiều lĩnh vực năng lực cán bộ về chuyên môn và ngoại ngữ còn chưa đạt. Nhiều trường hợp còn làm lẻ tẻ, chưa khai thác khía cạnh liên ngành. Việc thông tin lẫn nhau còn ít trong điều hành (ta - ta, ta - bạn) có vài nơi chưa nhịp nhàng. Một số trường hợp chưa thực sự tuân thủ quy định, chưa thực hiện đúng cam kết với đối tác. Sự hạn chế về kinh phí, thiết bị tham gia đối ứng trong các đề án còn ít. Vai trò của Bộ GD & ĐT trong việc hỗ trợ ĐHQG-HCM còn ít, nhiều khi thông tin chậm.

Về phương hướng tới, GS Nguyễn Ngọc Giao đã đề cập đến các định hướng:

* **Kế hoạch hóa công tác hợp tác quốc tế trên cơ sở qui hoạch đào tạo cán bộ và phương hướng nghiên cứu khoa học.**

ĐHQG cần xây dựng chiến lược chung, các chương trình liên ngành. Các đơn vị chuẩn bị sẵn đề án nghiên cứu, hợp tác (mục tiêu, nội dung, đối tác đề nghị, thời hạn, nhân sự, kinh phí, địa điểm) để chủ động tìm đối tác (tại chỗ hoặc khi công du

nước ngoài). Quan tâm tăng cường trình độ ngoại ngữ cho cả cán bộ chuyên môn và cán bộ quản lý. Chủ động cử các đoàn đi học tập kinh nghiệm nước ngoài. Trong công tác quan hệ quốc tế cần bảo đảm khía cạnh an ninh.

- * **Tận dụng khai thác các đối tác đã có** (chẳng hạn các chương trình tài trợ đa dạng của AUPELF-UREF; khả năng thành lập cơ sở đào tạo quốc tế với RMIT,...); song song đó, quan tâm tìm các đối tác mới như quỹ Ford, quỹ Korea v.v...
- * **Tăng cường thông tin** tình hình quan hệ quốc tế giữa các đơn vị trong ĐHQG, trong nước và quốc tế, cả ý đồ của các đối tác, qua mạng ĐHQG, mạng thư viện, Internet,...
- * **Tăng cường vai trò của tạp chí “Phát triển Khoa học Công nghệ”** (đã in hỗn hợp các tiếng).
- * **Tăng cường vai trò đầu mối của các Ban**, trước hết là Ban KH-CN-QHQT trong quan hệ các Bộ - ĐHQG, ĐHQG - các đơn vị thành viên, ĐHQG - các đơn vị ngoài.
- * **Cải tiến các qui trình, thủ tục, tuân thủ mọi qui định kể cả về tài chính.**
- * **Tổ chức tập huấn định kỳ nghiệp vụ công tác hợp tác quốc tế.**
- * **Khai thác tốt phần kinh phí nội sinh** (khoảng 20 tỉ/năm, từ học phí...)
- * **Sẽ hợp tác cụ thể với ĐH Tây Nguyên**
- * **Xem xét việc xây dựng Viện Tinh Hoa.**

---oO(0)Oo---

HỘI THẢO PHÁT TRIỂN CÔNG NGHỆ THỰC PHẨM QUI MÔ VỪA VÀ NHỎ : chương trình hợp tác Khoa học Công nghệ với Thành Phố Hồ Chí Minh

Tiếp tục triển khai chương trình hợp tác giữa Đại học Quốc gia Tp Hồ chí Minh và Thành phố Hồ Chí Minh, Ban chủ nhiệm Chương trình Liên kết Phát triển Sản phẩm và Công nghệ ngành Chế biến Thực phẩm đã tổ chức hội thảo "PHÁT TRIỂN CÔNG NGHỆ THỰC PHẨM QUI MÔ VỪA VÀ NHỎ" tại trường ĐH Kỹ Thuật.

PGS **Trần Chí Đáo**, *Giám Đốc Đại học Quốc gia Tp Hồ chí Minh* và PGS **Nguyễn Thiện Nhân**, *Giám Đốc Sở KHCN & Môi trường* đã chủ trì hội thảo.

Với sự hưởng ứng và tham gia của trên 120 nhà quản lý doanh nghiệp, các chuyên gia, giảng viên, hội thảo thật sự đã đánh dấu được sự phát triển thuận lợi của Chương trình Liên kết Phát triển Sản phẩm và Công nghệ ngành Chế biến Thực phẩm.

Có 17 báo cáo -tham luận đã được công bố tại hội thảo. Các báo cáo tập trung vào chủ đề phân tích thực trạng ngành chế biến thực phẩm, hiện trạng và một số biện pháp thúc đẩy doanh nghiệp vừa và nhỏ, các kết quả nghiên cứu và chuyển giao công nghệ phục vụ chế biến lương thực thực phẩm; hiện trạng hệ thống quản lý chất lượng của doanh nghiệp thực phẩm... . Đặc biệt, báo cáo khả năng phát triển công nghệ chế biến lương thực thực phẩm vừa và nhỏ trên địa bàn quận 12 Tp Hồ chí Minh đã được ký kết phát triển thành chương trình triển khai trên thực tế.

Với sự hỗ trợ của Sở Khoa học công nghệ và môi trường Tp Hồ chí Minh và Đại học Quốc gia Tp Hồ chí Minh, *Chương trình Liên kết Phát triển Sản phẩm và Công nghệ ngành Chế biến Thực phẩm* do PGS **Dương Thanh Liêm** (Trường Đại học Nông Lâm) làm chủ nhiệm đã có những hoạt động tích cực. Cùng với hội thảo tổ chức tại trường Đại học Nông Lâm ngày 5 tháng 12 năm 1998, hội thảo lần này đã tạo được mối liên hệ giữa các đơn vị đào tạo của Đại học Quốc gia Tp Hồ chí Minh và giới doanh nghiệp ngành chế biến thực phẩm.

Tuy chưa huy động được nhiều nguồn lực cho nghiên cứu khoa học, nhưng những nỗ lực hướng các nhiệm vụ nghiên cứu vào phục vụ sản xuất, bám sát tình hình doanh nghiệp vừa và nhỏ trong ngành chế biến thực phẩm có một ý nghĩa tích cực trong thực hiện chức năng của trường Đại học. Thật vậy, nước ta là một nước nông nghiệp, nhu cầu công nghiệp hóa nông thôn, giải quyết đầu ra cho sản phẩm nông nghiệp sản xuất nhỏ hiện nay là một nhu cầu hết sức cấp bách. Phát triển các doanh nghiệp vừa và nhỏ, góp phần giải quyết chế biến sản phẩm nông nghiệp, tạo công ăn việc làm, chuyển giao công nghệ, nghiên cứu ứng vào thực tế

nông thôn. . . là các việc làm có ý nghĩa kinh tế và xã hội rất lớn, đáp ứng lòng mong đợi của nhà nước và nhân dân đối với đội ngũ trí thức của Đại học Quốc gia Tp Hồ chí Minh.

**Ban
KHCHN&QHQT**